

та си родина (в смисъл на прародината си), а в други страни и държави. Този неотраден факт вече им придава друга характеристика и определение. Така или иначе, поне в началните векове, те е трябвало да бъдат “други” и дори “чужди” сред съответните народности и нации, в страните на които се установяват трайно - чергарски или уседнало. Естествено е да се предполага, че това обстоятелство също дава отражение при тяхното портретуване от “другите”.

И не само това. Фактът, че циганите никога не са имали държава подсказва, че разселването им по света не става на базата на техните победи над чужди страни и държави, а на базата на търсене на милост и пощада. При това, ромите идват с една особена социално-кастова обремененост, която ги предлага на “другите” като хора от “дъното” на социалната йерархия. Във връзка с това и “другите”, сред които те се заселват, не им предлагат нищо повече освен “дъното” на собствената си социална йерархия. Ето защо тяхното портретуване по начало има особена насоченост - портретуване на една от най-нисшите, най-непрестижните и дори най-нежеланите части на обществото, към която има вековно формирани и лансирани предубеждения, суеверия и предразсъдъци

И, **четвърто**, което е своеобразен извод и резултат на първите три. Става дума за един изключително важен проблем, на който в българската наука почти не е обръщано внимание, - **проблемът** за съотношението между опозицията “автопортрет - хетеропортрет” и опозицията “космос - хаос”, взет както в неговото социологическо и социално-психологическо, така и особено в неговото културологическо интерпретиране и оценяване.

Както е известно на културолозите, всяка етническа общност (племе или племенен съюз, народност или нация) има свой епос, създаден така да се каже в нейните класически времена и допълван с течение на историческото развитие на съответния етнос. Именно с този епос отделните етноси ваят своя етнопортрет, с него определят облика на своето етническо “Аз”, разглеждат себе си като автономен субект в историята на човечеството.

По-конкретно, именно в този епос съответният етнос